

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 12P/173/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203473
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krchníková
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2024:1223203473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v Pezinku, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krchníkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. – E. F. G., t.č. E. XX/X, E. a H. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I., J. A. XX, D., o návrhu A. K., narodenej XX.XX.XXXX, bytom E. XX/X, E., na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti A. K., narodenej XX.XX.XXXX, bytom E. XX/X, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. B., narodenej XX.XX.XXXX sumou 150 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti výroku tohto rozsudku, ktorú sumu je matka povinná zasielať na príslušný Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., narodenej XX.XX.XXXX sumou 150 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti výroku tohto rozsudku, ktorú sumu je otec povinný zasielať na príslušný Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 04.09.2023 žiadala navrhovateľka o zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že maloletá jej bola zverená do osobnej starostlivosti základe neodkladného opatrenia sp.zn. 73P33/2023-32, dňa 17.8.2023. Matka maloletej, dcéra navrhovateľky, je alkoholička, ktorá sa 20.8.2023 vrátila z 3-mesačného liečenia na I. K.. Jej partner je tiež alkoholik, pokiaľ žila s ním často menili nájomy, z ktorých ich vyhodili, lebo ich neplatili, nechávali ich zdevastované, samozrejme im narastali dlhy. Maloletá nemá domov. Potíkala sa s rodičmi po prenájmoch, až nakoniec kvôli alkoholu rodičov skončila v Detskom domove v C.. Matka maloletej chvíľu bývala u navrhovateľky, nakoľko jej vnučka bola zverená do náhradnej starostlivosti, sľúbila, že nebude piť, tak došlo k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti. Tento stav dlho nevydržal, opäť chodila s partnerom a dieťaťom po prenájmoch, kde s partnerom pili, nemali čo jesť, zamedzovali prístup k vnučke. Matka skončila na psychiatrii, kde bola mesiac a odtiaľ sa išla liečiť na I. K.. Maloletá má u navrhovateľky dobré podmienky pre domov, navrhovateľka má poschodový dom a horný 4-izbový byt je komplet zariadený, kde má maloletá svoju izbu. Majú spolu veľmi dobrý vzťah. Matka sa po vrátení z liečenia naspievala k navrhovateľke, keď nepije je dobrá matka. Dohodli sa, že bude bývať s dcérou

v hornom byte a navrhovateľka jej bude pomáhať, matka si hľadá zamestnanie. Otec maloletej sa o dcéru nezaujíma, neplatí na ňu, keď bola v domove, ani raz za ňou nebol.

2. Rodičia so zverením maloletej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasili.

3. Procesný opatrovník maloletého odporučil súdu zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

4. Na zistenie skutkového stavu súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletej, lekárskou správou navrhovateľky, potvrdením o príjme navrhovateľky, správou opatrovníka zo dňa 16.01.2024, správou o povesti navrhovateľky, potvrdením o príjme matky, spisom tunajšieho súdu sp.zn. 12P/141/2023, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi.

5. Maloletá sa narodila z mimomanželského vzťahu maloletých rodičov. Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 73P/94/2023 – 26 zo dňa 06.04.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá umiestnená do starostlivosti L. I. E. M. N. C.. Dôvod umiestnenia bolo, že rodičia nadmerne požívali alkohol, mali neistú bytovú a finančnú situáciu a nedokázali zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú a vytvoriť pre ňu zdravé, stabilné a bezpečné prostredie potrebné pre jej zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin.

6. Dňa 16.08.2023 mestský súd Bratislava II pod sp.zn. 73P/33/2023-30 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky starej matky maloletej.

7. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že na svojom návrhu trvá. Matka maloletej je jej dcéra, začala mať problémy s alkoholom, bolo to asi v jej 20 rokoch, kedy jej zabezpečila bývanie v D. 1 izbový byt, vtedy začala piť. Byt neskôr navrhovateľka predala, dcéra potom chodila po podnájmoch. Po narodení maloletej sa nedokázala o ňu postarať a maloletá bola zverená do Centra pre deti a rodiny, po mesiaci jej dali maloletú na hosťovský pobyt. Navrhovateľka už žiadala o zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, neskôr návrh stiahla späť, lebo dcéra sľúbila, že prestane piť ale presťahovala sa k partnerovi, striedala podnájmy. Teraz matka maloletej býva tiež u navrhovateľky v dome, má samostatné bývanie. Navrhovateľka je na starobnom dôchodku, dôchodok má vo výške 780,- eur. Navrhovateľka vydatá, manžel nezasahuje do výchovy a vzťahu s dcérou.

8. Maloletá je vo veku 3 roky, navštevuje materskú školu, mala zdravotné problémy so srdcom, už je to v poriadku, chodia ale na kontroly každý rok. Matka s maloletou má veľmi dobrý vzťah. Otec zatiaľ nejavil pravidelný záujem o dcéru, od októbra 2023 zaslal 400,- eur na výživu maloletej.

9. Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom starej matky súhlasí. Je pravdou, že mala problémy s alkoholom, preto sa podrobila 3 mesačnému liečeniu na I. K. a jeden mesiac u psychiatrii. Od ukončenia liečenia je zamestnaná ako účtovníčka a môj priemerný mesačný príjem je 900 – 1000,- eur mesačne. Býva v rodinnom dome u jej matky, navrhovateľka. Má k dispozícii 4 izby. Zabezpečuje aj starostlivosť o maloletú dcéru. Matke prispievam na bývanie mesačne sumou 250,- eur.

10. Otec na pojednávaní uviedol, že s návrhom súhlasí. Od januára 2024 je zamestnaný ako kuchár, dohodnutý plat má 1.500,- eur netto. Bývam v prenajatom byte v garsónke, mesačné nájomné je 460,- eur. Starej matke zaslal na výživu maloletej 400,- eur. Dcéru nenavštevoval, lebo stará matka ho k nej nepustila.

11. Podľa správy opatrovníka zo dňa 16.01.2024 maloletá bola vyňatá z rodiny z dôvodu nadmerného požívania alkoholu matky a jej partnera, otca maloletej a nedostatočného zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloletú. Maloletá bola umiestnená do L. I. E. M. N. G. C.. Matka následne bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike v UNB Ružinov po dobu jedného mesiaca. Následne bola hospitalizovaná v Odbornom liečebnom ústave psychiatrickom na I. K. po dobu troch mesiacov. Dňa 16.01.2024 bolo vykonané ohlásené sociálne zisťovanie pomerov u navrhovateľky. Rodina býva vo veľkom dvojpodlažnom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve navrhovateľky. Dom pozostáva z dvoch samostatných bytových jednotiek, ktoré sú plne zariadené. K domu prislúcha aj veľká záhrada

a dvor, kde má maloletá v lete bazén, pieskovisko a trampolínu. V čase návštevy sa v domácnosti nachádzala navrhovateľka, maloletá bola v škôlke. Matka maloletej sa po prepustení z liečenia vrátila bývať do domácnosti navrhovateľky, ale v čase našej návštevy bola v práci. Matka maloletej je zamestnaná od októbra 2023 a pracuje v Bratislave ako účtovníčka. Z práce prichádza domov približne o 17:00 hodine. Vo svojom voľnom čase sa stará o maloletú prevažne matka, stará matka, svojej dcére vtedy so starostlivosťou o maloletú pomáha a dohliada nad ňou. Matka s maloletou bývajú spolu v hornej bytovej jednotke, kde má maloletá vytvorený svoj vlastný priestor. Maloletá navštevuje od septembra 2023 materskú školu. Ráno po odchode matky do práce ide za maloletou stará matka, ktorá zabezpečí prípravu a odvoz maloletej do škôlky, poobede aj zo škôlky. Podľa vyjadrenia navrhovateľky majú maloletá s matkou veľmi dobrý vzťah, matka sa o maloletú stará, navarí a aj poupratuje domácnosť. Otec sa o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma. Ani na návštevu do centra nechodil za maloletou. V Centre pre deti a rodiny bol iba jedenkrát na prípadovej konferencii, ktorá sa konala v zariadení hneď po umiestnení maloletej. Matka maloletú v zariadení nenavštívila z dôvodu hospitalizácie. Otec na maloletú neplatí nič, ale teraz bolo poslané navrhovateľke dvakrát po 200,- eur z účtu starej matky zo strany otca. Navrhovateľka a maloletá sa stretávajú aj so starou matkou zo strany otca. Odkedy je maloletá zverená neodkladným opatrením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky maloletá bola približne dvakrát cez víkend u starej matky zo strany otca, kde aj jednu noc prespala. Maloletá má v domácnosti starej matky vytvorené vhodné podmienky. Taktiež má zabezpečené všetky veci potrebné na vykonávanie jej osobnej starostlivosti a na zachovanie zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého dieťaťa.

12. Opatrovník na pojednávaní uviedol, že s návrhom súhlasí, rodičom žiada určiť výživné v sume 150,- eur od právoplatnosti rozhodnutia.

13. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej

republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodeneц maloletého dieťaťa alebo súrodeneц rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

28. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že je v záujme maloletej, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Rodičia maloletej momentálne nemajú zastabilizovanú bytovú a finančnú situáciu, tak aby mohli zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú a vytvoriť pre ňu zdravé, stabilné a bezpečné prostredie potrebné pre jej zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin. Navrhovateľka spĺňa predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, preto súd maloletú zveril do jej starostlivosti.

30. Súd podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil rodičom, vzhľadom na ich mesačný príjem, povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 150,- eur mesačne.

31. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie, nakoľko sa tohto práva účastníci výslovne vzdali v súlade s § 368 Civilného sporového poriadku.

V prípade, že niektorý z účastníkov nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, je možné vo veci starostlivosti o maloleté deti navrhnúť na súd výkon tohto rozhodnutia alebo v časti výživného na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.